

Asia: VN/6802/2020

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö arviomuistiosta digitaalisen henkilöllisyyden kehittämiseksi

1) Kommentit arviomuistiossa esitetystä tulevaisuuden visiosta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen metsäkeskus kiittää lausuntomahdollisuudesta.

Metsäkeskuksen julkisissa hallintotehtävissä on tavoitteena laajentaa ja tehostaa digitaalisten palvelukanavien käyttöä. Näemme, että hankkeen tulevaisuuden visiossa esitetty suunta, jossa henkilö voi itse kontrolloida häneen liittyvien tietojen jakamista avaa uudenlaisia mahdollisuuksia myös tietojen hyödyntämiselle suoraan henkilön itsensä haluamalla tavalla sekä julkisen että yksityisen sektorin käyttöön.

2) Kommentit arviomuistiossa esitettyyn toiminnalliseen ratkaisuun

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen metsäkeskus käyttää metsänomistajille ja metsäalan toimijoille tarjoamissaan asiointipalveluissa nykyhetkellä julkishallinnon Suomi.fi-tunnistuspalvelua (vahva tunnistautuminen verkkopankkitunnuksia, mobiilivarmennetta tai sirullista henkilökorttia käyttäen). Tämä on ollut toimiva ratkaisu.

Voidaan olettaa, että digitaalisen henkilöllisyyden osoittamisen mahdollistaminen sähköisesti myös puhelinasiointinissa helpottaa asiointia ja vähentää osaltaan byrokratiaa.

Toisen puolesta asiointiin ja valtuutusten tekemiseen olisi hyvä luoda yhteinen toimintamalli. Iän tai muun syyn vuoksi kaikilla ei ole mahdollisuutta tai kykyä hoitaa asioitaan sähköisesti.

Näemme myös hyvänä sen, että valtion tuottama digitaalinen identiteetti digitaalisena todisteena ja välineenä voisi myös mahdollistaa digitaalisten palveluiden innovaatiota sellaisille toimijoille, jotka eivät ole kiinnostuneita tai joiden ei ole mahdollista ylläpitää laajoja asiakkuuteen perustuvia identiteettirekistereitä.

Digitaalisen henkilöllisyyden ratkaisun käyttöönotossa sen huolellinen suunnittelu on tärkeää: millä tavalla, missä aikataulussa ja millaisilla resursseilla organisaatioiden tulee muutokseen valmistautua. Digitaalisen lompakon ja mobiilihenkilökortin käytön koulutus ja tiedottaminen on tärkeää sekä tunnistautumisen takana olevia palveluita tarjoaville organisaatioille että kansalaisille. Ratkaisun käyttöönottoa helpottaa se, että nykyiset henkilöllisyystodistukset ja sähköisen tunnistautumisen menetelmät säilyvät rinnalla.

3) Kommentit arviomuiston sisältämästä oikeudellisesta arviosta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Oikeudellisessa arviossa on otettu monipuolisesti huomioon perusoikeudet, hyvä hallinto, julkisen vallan käyttö ja julkiset hallintotehtävät, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo, saavutettavuus sekä kilpailu- ja valtioneuvoston sääntely.

Arviossa ei kuitenkaan ollut kuvattuna laajemmin tietosuojaa-asetuksen näkökulmaa eli tietosuojan sekä tietoturvallisuuden toteutumista. Miten varmistetaan, että henkilö a) tietää rekisteröitynä tietosuojaan liittyvät oikeutensa ”digitaalisessa lompakossa” eli tallennusmenetelmässä, jonne henkilöllisyyden osoittava todiste voidaan tallentaa ja josta sitä voidaan hyödyntää, ja b) hänen oikeutensa toteutuvat erityisesti tietoja jaettaessa.

4) Muut kommentit

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Muistiossa on todettu, että asiointitapahtuman luonne ei aina vaadi kirjautumista palveluun vahvasti tunnistautuen, vaan se voi olla esimerkiksi pelkän iän osoittaminen ja todistaminen sähköisesti. Millaisia nämä asiointitapahtumat voisivat käytännössä olla. Olisiko myös näistä tapauksista mahdollista esittää tässä yhteydessä yleistä arviointia ja esimerkkejä. Vahvan tunnistautumisen vaatimus digipalvelulain 6 §:n mukaan: ”Jos digitaalisesta palvelusta on mahdollista saada salassa pidettäviä tietosisältöjä nähtäväksi ja käytettäväksi.”

Härkönen Asta
Suomen metsäkeskus